

รูปแบบผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ และการใช้ไอศหัตถ์บุญกรรมของอาจารย์ใน มหาวิทยาลัยมหิดล โดยวิธีการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับไอศหัตถ์บุญกรรมของคณะต่างๆ ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนมาร้อยละ ๕๐.๖๖ ซึ่ง อาจารย์กล่าวได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากความคิดเห็นส่วนใหญ่ของอาจารย์ที่เป็นตัวแทนประชากร ที่ให้การตอบอยู่ในมหาวิทยาลัยมหิดลขณะนี้ รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในบทที่แล้วมา สำหรับผลสรุปของการวิจัยอาจกล่าวได้ดังนี้

๑. แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ๒๒๘ ชุด ได้รับคืนมา ๑๔๑ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๖

๒. อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง คิดเป็นร้อยละ ดังนี้ อาจารย์ชายร้อยละ ๕๑.๘๕ อาจารย์หญิงร้อยละ ๔๖.๘๕

๓. อาจารย์ในระดับอายุ ๑๑ - ๒๕ ปี ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระดับอายุ ๒๖ - ๓๐ ปี น้อยที่สุดได้แก่ระดับอายุ ๕๑ - ๕๕ ปี

๔. อาจารย์ที่มีความรู้ระดับปริญญาตรี ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระดับปริญญาโท น้อยที่สุดได้แก่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

๕. อาจารย์ที่มีอายุราชการระหว่าง ๐ - ๕ ปี ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาได้แก่อายุราชการระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี น้อยที่สุดได้แก่ อายุราชการระหว่าง ๓๑ - ๒๕ ปี

๖. อาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลส่วนใหญ่มีการรู้และประสบการณ์ในเรื่องไอศหัตถ์บุญกรรมที่ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว เป็นเห็นว่า เคยศึกษาและอบรมมาบ้าง ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ เคยมีผู้แนะนำตลอดจนศึกษากันด้วยตัวเองจากเอกสาร ตำรา และหนังสือต่างๆ มีเพียงส่วนน้อย

๑๓. สำหรับความต้องการให้มีการอบรมการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะให้มีการอบรม ถึง ๙๓.๐๕ % และไม่ต้องการ ๒๖.๙๕ ส่วนโสตทัศนูปกรณ์ที่ความต้องการให้อบรมมากที่สุด ได้แก่ ฟิล์มถ่ายภาพ ฟิล์มฉายสไลด์ขนาด ๒" x ๒" และเครื่องฉายเอกสาร

๑๔. เกี่ยวกับความถี่ในการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้นในมหาวิทยาลัยมณฑลนั้น ส่วนที่เห็นว่ามีความจำเป็นมี ๙๑.๔๐ % และ ๑๔.๒๕ % มีความเห็นว่าศูนย์โสตทัศนศึกษาควรเป็นหน่วยงานอิสระหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยให้เหตุผลว่า เป็นอิสระในการปฏิบัติงานและสะดวกในการติดต่อขอยืม ขอคำแนะนำและให้บริการ ๕๕.๖๘ % มีความเห็นว่าควรเป็นหน่วยงานที่รวมอยู่ในระดับภาควิชา โดยให้เหตุผลว่า สะดวกและรวดเร็วในการนำไปใช้และเก็บรักษา ๒๑.๔๖ % เห็นว่าควรเป็นหน่วยงานที่รวมอยู่ในระดับคณะ โดยให้เหตุผลว่า สะดวกในการยืมและขอบริการมากกว่าในระดับมหาวิทยาลัย และไม่ออกค่าเช่าเพิ่ม ๑๘.๖๒ %

๑๕. เกี่ยวกับอุปสรรค ขาดแคลนและความไม่สะดวกต่างๆในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ส่วนใหญ่ได้แก่ ไม่มีงบประมาณ ในการซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็น ไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน มีอุปกรณ์แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการและรับผิดชอบ มีอุปกรณ์ในจำนวนจำกัด ยืมไม่บ่อยนัก

๑๖. ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา แต่ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์โดยตรง คณะที่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์โดยตรง ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล คณะศึกษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิศวกรรม และคณะ แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

๑๗. คณะที่ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์โดยตรงนั้น พวกโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆจะถูกเก็บไม่เป็นที่ คณะจัดกระจายอยู่ทั่วไป

๑๘. โสตทัศนูปกรณ์ประเภทเครื่องฉายที่มีมาก ในมหาวิทยาลัยมณฑล ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ และเครื่องฉายภาพยนตร์ ๑๖ น.ม. ส่วนประเภทวีดิทัศน์ ได้แก่ แผ่นสไลด์ขนาด ๒" x ๒" ภาพถ่ายและโปสเตอร์

สรุปปัญหาและอุปสรรคของความถ่วงการ และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในมหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกออกเป็นข้อๆ ใกล้เคียงนี้

๑. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหิดลมีเพียงส่วนน้อยที่เฝ้ายกวิชาโสตทัศนศึกษาว่าโดยตรง ส่วนมวลเฝ้ายกวิชาบางระหว่างสี่ปีศึกษาอยู่ ถัดกว่าด้วยตนเองจากเอกสารและตำราต่างๆ หรือเฝ้ายกเห็นอาจารย์ใช้ประกอบการสอนระหว่างสี่ปีศึกษาอยู่เท่านั้น

๒. โสตทัศนูปกรณ์ที่อาจารย์ส่วนมากรู้จักก็มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนมักจะรู้จักในระดับปานกลางหรือไม่รู้จักเลย

๓. มีโสตทัศนูปกรณ์บางประเภทเท่านั้นที่อาจารย์ส่วนใหญ่เฝ้ายกใช้

๔. เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนนั้น ส่วนใหญ่ยังคงการใช้กระดานคำมากที่สุด ทั้งๆที่มีโสตทัศนูปกรณ์อื่นที่สามารถใช้ได้ดีกว่าในบางวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสะดวกและไม่ต้องเสียเวลาในการเตรียมเนื้อหาวิชาให้เฉพาะชมเหมือนอุปกรณ์ชนิดอื่นๆก็เป็นได้

๕. อาจารย์ส่วนมาก ต้องการให้มีการอบรมโสตทัศนูปกรณ์ที่มีความจำเป็น ในการใช้ประกอบการสอน

๖. มหาวิทยาลัยมหิดลยังไม่มีศูนย์โสตทัศนศึกษากลางทำหน้าที่บริการทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ ให้แก่คณะต่างๆของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ บางคณะของมหาวิทยาลัยมหิดล ยังไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ดังนั้นจึงไม่มีผู้ดูแลและรับผิดชอบ ปล่อยให้โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆที่มีอยู่กระจัดกระจายทั่วไป

๗. จำนวนโสตทัศนูปกรณ์บางประเภทที่มีอยู่ในแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอที่จะบริการอาจารย์และนักศึกษา

๘. แต่ละคณะขาดงบประมาณที่จะซื้อโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็น นอกจากนี้ยังขาดโสตทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน และแม้ว่าจะมีโสตทัศนูปกรณ์ที่ยังขาดสถานที่ที่เหมาะสมที่จะใช้กับโสตทัศนูปกรณ์นั้นๆ เช่น ห้องสำหรับฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

ขอเสนอแนะ

ในมหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีการดำเนินงานทางด้านการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนมานานแล้ว แต่มีได้ก้าวหน้าไปเท่าที่ควร เพราะว่าจากหน่วยงานที่เป็นหน่วยกลางของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและประสานงานระหว่างคณะต่างๆ ประกอบด้วยคณะต่างๆของมหาวิทยาลัยมหิดล อยู่กระจัดกระจาย มีได้รวมอยู่ในบริเวณเดียวกันเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น งานโสตทัศนศึกษาจึงอยู่ในลักษณะที่แต่ละคณะดำเนินการเอง ซึ่งบางคณะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์โดยตรง บางคณะไม่มี จากการวิจัยครั้งนี้ ได้พบปัญหาและความต้องการในการปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษาในคณะต่างๆของมหาวิทยาลัยมหิดลหลายประการ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะอย่างประการ ซึ่งอาจจะนำไปปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยดังนี้

ทางด้านการบริหาร

เสนอคณะมหาวิทยาลัย

๑. มหาวิทยาลัยมหิดลควรจัดตั้งหน่วยงานที่มีลักษณะ เป็นศูนย์ โสตทัศนศึกษากลาง และมีเจ้าหน้าที่ที่มีคุณวุฒิทางด้านโสตทัศนศึกษาที่มีจำนวนเพียงพอ เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำ อบรม ให้บริการ ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานโสตทัศนศึกษาของแต่ละคณะที่อยู่ใน เพื่อที่จะช่วยงานทางด้านโสตทัศนศึกษาในแต่ละคณะให้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ควรมีเจ้าหน้าที่ที่จะให้บริการใช้โสตทัศนศึกษาในกรณีที่ถูกขอร้องจากอาจารย์ผู้สอนตามคณะต่างๆ
๓. วิธีการติดต่อในการจะใ้มาซึ่งบริการควร เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วเป็นเกณฑ์ โดยดำเนินกิจการแจ้งเป็นรายลักษณะอักษรให้ลดลง เช่นอาจจะมีบริการทางสถานีโทรศัพท์ และทางด่วนวจาในกรณีที่มีความต้องการรีบด่วน

๘. มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้าน
โสตทัศนศึกษาจากคณะต่างๆของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของหน่วยโสตทัศนศึกษากลางของ
มหาวิทยาลัย เพื่อที่จะให้การดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษากลาง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ
สอดคล้องกับความต้องการของคณะต่างๆ

๙. จัดสรรงบประมาณ ให้คณะต่างๆ ในจำนวนที่พอเพียงกับความต้องการ

เสนอขอคณะต่างๆของมหาวิทยาลัย

๑. ทุกคณะควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์โดยตรง เพื่อทำหน้าที่
ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ประกอบการสอน ตลอดจนทำหน้าที่ติดต่อประ
สานงานกับหน่วยโสตทัศนศึกษากลางของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

๒. ควรจะมีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ของแต่ละอย่างน้อย

๑ คนและควรจะมีผู้ติดต่อจนความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษาโดยตรง

๓. ควรจะได้มีการวางแผนงานและกำหนดวัตถุประสงค์ของงานโสตทัศนศึกษา
ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณให้เป็นต้นแบบและกำ เน่งงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

๔. ควรติดต่อขอความช่วยเหลือจากองค์การช่วยเหลือระหว่างประเทศ เช่นองค์การ
UNICEF, W.M.C, UNOH ในกรณีที่สิ่งงบประมาณจำกัดไม่สามารถที่จะจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์บางอย่าง
ที่มีราคาแพงได้

๕. ควรจัดส่งอาจารย์ที่มีความสนใจเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ ไปฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูน
ความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา โดยติดต่อขอความร่วมมือจากสถาบันที่ทำการศึกษาทางด้านนี้ เช่น
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนกโสตทัศนศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสาน
มิตร เป็นต้น

ทางด้านบริการ

เสนอแนะต่างๆของมหาวิทยาลัยมีวิศัล

๑. จัดทำคู่มือตลอดจนรายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆที่มีอยู่แจกจ่ายไปยังอาจารย์ภาควิชาต่างๆ เพื่อให้อาจารย์ได้ทราบรายละเอียดและวิธีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้อยู่

๒. ควรจัดส่งผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านสื่อทัศนูปกรณ์ไปอบรมหรือศึกษาหาความรู้เพื่อจะได้นำเอาความรู้และวิทยาการใหม่ๆเกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์มาเผยแพร่และใช้ในงานสื่อทัศนศึกษาของคณะต่อไป

๓. ควรจัดทำหนังสือ (Text book) เอกสาร วารสาร ตลอดจนเอกสารอื่นต่างๆ ที่เกี่ยวกับสื่อทัศนูปกรณ์ ไว้บริการอาจารย์สำหรับการศึกษากันว่าหาความรู้ต่อไป

๔. ควรมีการจัดทำสถิติการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ชนิดต่างๆของอาจารย์ทุกครั้ง และวิเคราะห์ผลความถี่ของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์เป็นประจำ เมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการเสนอขอซ่อมแซมปรับปรุง ตลอดจนขอซื้อสื่อทัศนูปกรณ์เพิ่มเติม

๕. ควรจะมีแบบฟอร์มสำหรับการ ขกยืมหรือส่งคืนสื่อทัศนูปกรณ์ เพื่อป้องกันการสูญหาย

ทางด้านการเก็บรักษา

๑. แต่ละคณะควรจะได้มีการสำรวจสภาพสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้อยู่เป็นประจำทุกปีเพื่อที่จะได้ซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้มีสภาพที่ดี นอกจากนี้ควรจะได้มีการตรวจสอบสภาพของสื่อทัศนูปกรณ์อยู่เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ

๒. ในกรณีที่ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบทางด้านสื่อทัศนูปกรณ์แล้วควรจะได้มีห้องสำหรับเก็บสื่อทัศนูปกรณ์โดยเฉพาะ ไม่ควรปล่อยให้กระจัดกระจายอยู่ตามห้องต่างๆ จะทำให้เสียหายเร็วกว่าที่ควรจะเป็น

๓. กวรมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถซ่อมแซมโสตทัศนอุปกรณ์ทางชนิดที่ชำรุดได้ และสามารถผลิตอุปกรณ์อย่างง่าย ๆ ใช้เองได้

เนื่องจากผู้วิจัยไม่มีประสบการณ์ในการวิจัยมาก่อน และการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาครั้งแรก ประกอบกับระยะเวลาที่จำกัด อาจทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่สมบูรณ์เท่าที่คาดหมาย จึงใคร่เสนอให้ผู้สนใจที่จะทำการวิจัยแบบเดียวกันนี้ควรพิจารณาถึง

๑. ลักษณะการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของอาจารย์แต่ละท่านๆ โดยการสังเกตด้วยตนเอง
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่สอนกับชนิดของอุปกรณ์ที่ใช้
๓. กวรมีการวิจัยอีกในระยะ ๒ - ๕ ปี ข้างหน้า เพื่อเปรียบเทียบับผลการวิจัยครั้งนี้ ในความแตกต่างกันจะมีมากน้อยเพียงใด.